

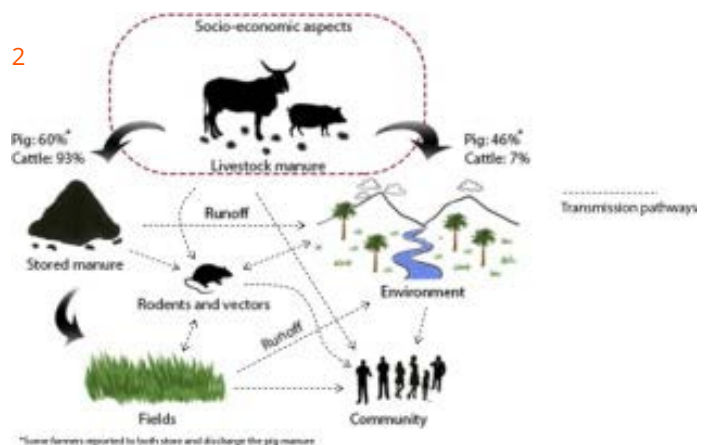
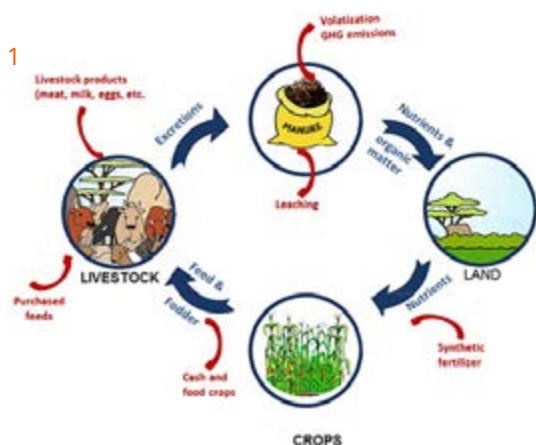

8.1 Teisingas mėšlo tvarkymas

Rūpinimasis aplinka

Augimo metu kiaulės augalinius baltymus paverčia gyvuliniais. Didžioji dalis suvartoto baltymo išsiskiria su mėšlu taigi galimas azoto (N) išmetimas į aplinką. Azoto oksido (N₂O) išmetimas iš dirvos su mėšlu labai prisideda prie bendro šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) išmetimo iš žemės ūkio, o amoniako (NH₃) emisija prisideda prie rūgščiojo lietaus susidarymo. Tradiciniame laisvai laikomų gyvulių ūkyje gyvūnų mėšlas gali būti naudingas žemei, nes jie išskiria nedidelius kiekius mėšlo, kuris patrešia pasėlius ir sumažėja išmetimas į orą.

Intensyviai auginamų gyvulių ūkiuose atsirandantis mėšlas turi rimtų pasekmių aplinkai ir visuomenės sveikatai. Nuotėkis gali smarkiai užteršti upes ir sukelti eutrofikaciją. Dėl to ima per daug augti vandens augalai, ypač dumbliai. Tada jie miršta ir suyra, atimdami deguonį iš vandens. Žuvis miršta, o vandens atsargos užteršiamos. Toks nuotėkis taip pat gali užteršti požeminio vandens atsargas, padidėjus nitratų koncentracijai virš saugaus leistino lygio. Be to, iš mėšlo į orą patenka NH₃ ir N₂O. Tai prisideda prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų koncentracijos ir taip pat padidina azoto kiekį lietaui lyjant, o tai gali pakenkti vietinėms ekosistemos (susidaro rūgštus lietus).

1 | <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fsufs.2019.00029/full>

2 | <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048969717333120>

Gera mėšlo tvarkymo praktika, taikant ne tokias intensyvias, laisvai laikomų gyvulių ar organines sistemas, gali būti naudinga aplinkai, nes šiose sistemose kiaulės gamina mažiau NH₃ ir kitų dujų ir gali gaminti mėšlą tokiu pavidalu, kuris mažiau išsiplautų į upes ir vandens telkinius. Laikant kiaules lauke, išsprendžiama mėšlo problema, nes šis natūraliai pasiskirsto ganykloje. Tokiais atvejais fosforo kiekis yra pakankamai žemas, o pats ūkis kvėpia nepaprastai gaiviai.

https://www.ciwf.org.uk/media/5492194/gap_pig_book_full.pdf